

Afs. Horsens Kommune, Horsens Museum, Arkæologi,
Fussingsvej 8, 8700 Horsens

Byggesag, Horsens Kommune

Dato: 26. august 2019

02.34.02-P19-946-19
M3117

Vedr. Agervej 16, Stensballe

Nedenfor Horsens Museums bemærkninger til forespørgsel om fremtidigt projekt Agervej 16, 8700 Horsens, *Agervej 16, Nyt stuehus og disponering af matrikel. Skitseforslag til nyt stuehus mm.*

Først bemærkninger jf. museumslovens kap. 8 angående arkæologiske interesser, dernæst bemærkninger i forhold til bevaringsværdier.

Bemærkninger vedr. arkæologiske interesser

Horsens Museum har foretaget en arkivalsk kontrol af det berørte område, og museets vurdering er, at anlægsarbejdet indebærer en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder.

Ejendommen, hvoraf to af bygningerne formentlig stammer fra begyndelsen af 1700-tallet, er beliggende i den historiske landsby Stensballe. Beliggenhed og formodede gode bevaringsforhold grundet minimal anlægsaktivitet gør, at der ved anlægsarbejde kan være stor risiko for at påtræffe jordfaste fortidsminder, muligvis i form af gårdens forgængere eller strukturer, der relaterer sig til gården eller landsbyen.

Museet anbefaler at få foretaget en arkæologisk forundersøgelse forud for anlægsarbejdet. Ved at få foretaget en forundersøgelse, kan man på forhånd få afklaret, om der overhovedet er fortidsminder på arealet. Forundersøgelsen vil være gratis, da det af anlægsarbejdet omfattede areal er under 5.000 m².

Formålet med forundersøgelsen er at skabe overblik over eventuelle fortidsminder af væsentlig interesse på arealet. Dette giver bygherre mulighed for at tilrettelægge sit anlægsarbejde, så udgifter til større arkæologiske udgravninger undgås eller mindskes. Desuden mindskes risikoen for en forsinkelse af byggeriet og for alle parter ubehagelige standsningssager undgås. Endvidere bibeholdes muligheden for at opnå tilskud til fra Slots- og Kulturstyrelsen til en eventuel udgravning.

Bemærkninger vedrørende nyere tid

Horsens Museum vil gerne komme med følgende bemærkninger til det indsendte projekt. Museet har tidligere indsendt bemærkning ang. projekter på samme adresse.

Find os

Kultur og Medborgerskab
Horsens Museum, Arkæologi
Fussingsvej 8
8700 Horsens

Kontakt os

Telefon:
76 29 23 50
Hjemmeside:
www.horsensmuseum.dk

Følg os

 [Facebook.com/endelafflokken](https://www.facebook.com/endelafflokken)
 [linkedin.com/company/horsens-kommune](https://www.linkedin.com/company/horsens-kommune)

På adressen ligger en gård bestående af fire bygninger, stuehus (bygning 1) samt avlsbygninger (bygning 2-4). Gården var tidligere en tvillingegård, hvoraf stuehuset i den sydlige gård (bygning 1) og den vestlige del af den nordlige gårds stuehus er bevaret mod nord (bygning 4).

Hele området er omfattet af den bevarende lokalplan nr. 130. Stuehuset er beskyttet af lokalplanen, mens de øvrige bygninger ikke er i samme grad. De udgør imidlertid, efter museets vurdering, en kulturhistorisk helhed. Ejendommen udgør en af de sidste af byens gårde, og det er museets opfattelse, at gården udgør, hvad lokalplanen beskriver som ... *karakteristisk bebyggelse med omgivelser samt arkitektonisk og kulturhistorisk værdifuld bebyggelse...*, og som ifølge lokalplan 130 §1 skal bevares.

Bygning 4, der ifølge BBR er fra 1700 (og har gennemstukne bjælker), har en SAVE-værdi på 6. Bygningen er opført i bindingsværk og udgør den sidste del af det nordlige stuehus af den tvillingegård, hvoraf bygning 1 udgjorde stuehuset i den sydlige gård.

Da gården fungerede som tvillingegård, var der to gårdspladser delt af en avlsbygning. I dag har gården ét samlet gårdrum, der til tre sider afgrænses af bindingsværksbygningen (bygning 4) og maskinhus (bygning 3) mod nord, stald mod øst (bygning 2) og stuehus mod syd (bygning 1).

Bygning 4 bærer præg af mange ombygninger og ændringer, men også af manglende vedligehold. Museet kan ikke udtale sig om bindingsværkets stand, men opfordrer til, at bygningen vurderes af en bindingsværkssagkyndig, inden man træffer beslutninger om bygningens videre skæbne.

Det er museets opfattelse, at projektet overordnet er udformet og indpasset i det stedlige landsbymiljø, som lokalplan 130 foreskriver.

Projektets placering af de kommende bygninger er en videreførelse af den eksisterende flerlængede gård, med naturlige relationer mellem matriklens bygningenheder samt bibeholdelse af omgivelserne, herunder gårdspladsen.

Arkitektonisk har byggeriet tydelige referencer til ældre byggeskik, men er samtidig moderne i sit udtryk. Man bør dog her være opmærksom på lokalplanens §10.

Lokalplanens bevaringsintensioner er centrale og af stor betydning for Stensballe gamle landsby. Det bør sikres, at flest mulige af gårdens kulturhistoriske spor bevares - bygninger og omgivelser. Museet vil opfordre til, at bygning 4 tænkes ind i det kommende projekt, evt. med fortsat anvendelse som uopvarmet garage eller lignende.

Du er meget velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål eller bemærkninger til dette brev.

Med venlig hilsen

Lone Seeberg

Afdelingsleder, Arkæolog
Telefon: 76292358/30564037

Frederik Callesen

Museumsinspektør, Arkæolog
Telefon: 76292365/30563824